

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

MIHAIL MUNTEAN

cântăreț de operă, tenor lirico-
dramatic

75 de ani de la naștere
(15 august 1943)

O VOCE DRAMATICĂ ȘI UN SUFLET IMENS

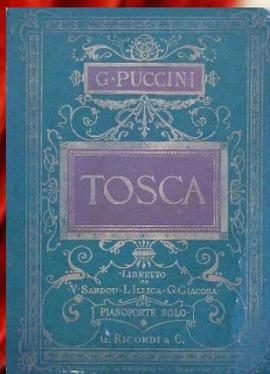
1943 născut la 15 august în s. Criva, jud. Hotin, astăzi r. Briceni în familia lui Elizaveta și Ion Muntean.

1960 student la Conservatorul de Stat din Chișinău, clasa de canto academic a profesorului S. Oskolkov, Alexei Stârcea (canto), Alexandr Abramovici și Boris Kotlearov (istoria muzicii).

La Conservator e angajat marele cântăreț și dascăl Nicolae Diducenco, care constată vocea de tenor lirico-dramatic, fapt ce a schimbat cardinal itinerarul artistic.

1971 – absolvent al Institutului de Arte „G. Musicescu” (anterior Conservatorul de Stat din Chișinău). Din același an solist al Teatrului de Operă din Chișinău.

Tosca

Compusă: 1899

Compozitor: Giacomo Puccini

Premieră: Teatrul Operei, Roma, Italia

Libretiști: Giuseppe Giacosa, Luigi Illica

Mihail Muntean muncește asiduu, reușind în șase stagiuni teatrale să interpreteze 12 roluri centrale. La 3 februarie 1972, debutează cu succes în postura lui Cavaradossi din opera Tosca de G. Puccini (regie – Eugen Platon) pe scena Operei Naționale din Chișinău. Bieșu, Parniki, Kuzminov, Boxan, Alexandrov sunt doar câteva nume dintre primii lui parteneri de scenă. Aprecierile publicului nu au întârziat să vină. Alte personaje principale interpretate de M. Muntean, printre care Faust de Ch.Gounod (8 aprilie 1972, sub bagheta lui I. Alterman), alături de Erofeeva, Kurin, Pavlusenko, au fost primite de public cu entuziasm.

Sunt memorabile interpretările: Lenski din Evgheni Oneghin (11 februarie 1973, dirijor D. Goia), tânărul țigan din opera lui S. Rahmaninov Aleko (6 aprilie 1973), împărțind scena cu artiști ca: Bieșu, Alioșina, Șevcenko, Burghiu, Raisov. Anul 1974 a fost deosebit de prolific, artistul jucând patru roluri în premieră: Kote din opera Keto și Kote de V. Dolidze (3 ianuarie, dirijor L. Hudolei), Șuțache din opera Glira de Gh. Neaga (26 aprilie, dirijor D. Goia), Alfredo din opera Traviata de G. Verdi (29 aprilie, dirijor D. Goia), Iuri din opera Văjitoarea de P. Ceaikovski (16 iulie, dirijor A. Mocealov).

STAGIAR AL TEATRULUI „LA SCALA” DIN MILANO (ITALIA)

Teatrul Scala din Milano

Mihai Muntean a fost printre puținii interpreți sovietici care au făcut un stagiul la Teatrul Scala din Milano, Italia (1977-1978), unul dintre cele mai renumite teatre de operă și balet din lume.

„Am stat un an, repetiții și spectacole cu P. Domingo, L. Pavarotti, J. Carreras.... o experiență extraordinară ...”

M. Muntean

„Este una din cele mai frumoase amintiri din viața mea. M-am aflat în Împărăția Operei - țara lui Leonardo da Vinci și a lui Verdi - ea m-a fascinat la propriu. Am cunoscut-o pe cântăreața Gina Cigna, care mi-a fost îndrumătoare. ... am avut mentori cu renume de la care am învățat lucruri de calitate. Activitatea „La Scala” a fost și un prilej bun de a admira în original creația lui Leonardo da Vinci, Bernini, Rafael și altele”.

M. Muntean

BUGNEAC, Xenia. *Mihail Muntean - despre împărăția operei și ascensiunea în artă.* [online][citat 06 iul. 2018]. Disponibil: <http://splendid-magazine.md/mihail-muntean-despre-imparatia-operei-si-ascensiunea-in-arta>.

TABEL CRONOLOGIC

- 1984 - profesor de canto la Conservatorul Moldovenesc de Stat
- 1989 - deputat în Sovietul Suprem al URSS
- 1991 - conf. univ. la Conservatorul Moldovenesc de Stat „G. Musicescu”
- 1996 - prezent - profesor univ. la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
- 1996-1997 - director general al Teatrului Național de Operă și Balet din Chișinău
- 1998 - prezent - șef catedră „Canto academic” la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
- Președinte al Centrului de Susținere și Dezvoltare a Culturii din Moldova „Mihai Muntean”
- 2002 - Președinte al juriului la festivalurile „Crizantema de Argint” și „Două inimi gemene”

- 2007 - Doctor Honoris Causa al Universității de Arte „G. Enescu” din Iași**
2008 - Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius” din Constanța
2010 - Doctor Honoris Causa al Institutului Umanitar
2013 - Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Republicii Moldova
Membru de onoare al Consiliului de conducere a Operei Române din Iași.

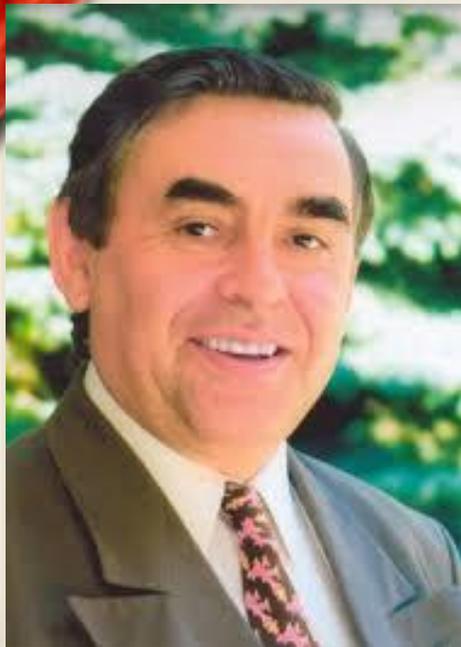

DISTINCȚII

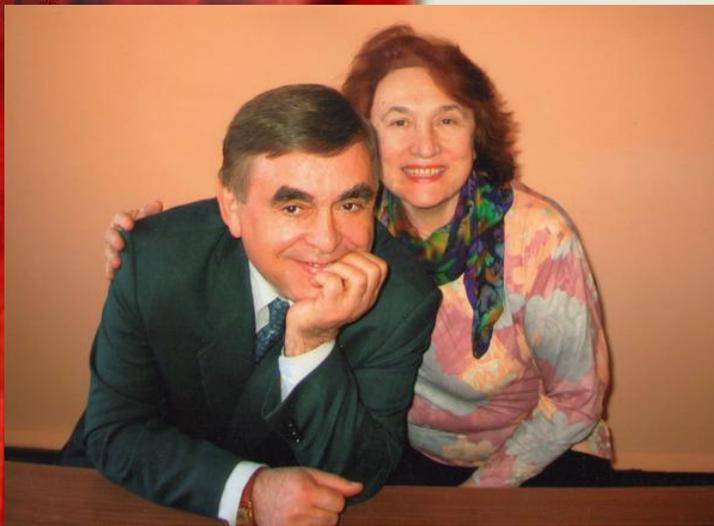
- **1971 Laureat al Concursului republican al tinerilor interpreți**
- **1974 - Artist Emerit din RSSM**
- **1978 - Medalia Verdi (Busseto), Italia**
- **1980 - Artist al Poporului din RSSM**
- **1981 - Ordinul de Onoare**
- **1986 - Artist al Poporului din URSS**
- **1988 - Premiul de Stat al RSSM**
- **1993 - Cavaler al Ordinului Republicii**
- **2010 - Medalia „George Enescu”**
- **2013 - Premiul Național**
- **2016 - Ordinului „Meritul Cultural” în grad de Cavaler, categoria D „Arta Spectacolului”, România.**

MIHAI MUNTEAN ESTE O LEGENDĂ VIE A ARTEI INTERPRETATIVE.

Gheorghe Duca

Tenor lirico-dramatic, devine familiar în mediul meloman autohton, susținând spectacole la Edineț, Bălți, Râbnia, Bender... Apoi se remarcă în țările vecine: Ucraina (Cernăuți, Odesa, Donețk), România (București, Iași, Timișoara, Cluj, Craiova, Constanța), Rusia (Moscova, Sankt Petersburg, Permi, Kazani, Murmansk, Arhanghelsk), Belarus, Uzbekistan, Lituania. În sfârșit, evoluează pe cele mai prestigioase scene din Italia, Anglia, Spania, Portugalia, Ungaria, Franța, Bulgaria, Germania, Austria, Filipine, Elveția, Olanda, SUA, Japonia, China. În presa internațională: „un mare, viguros și excepțional tenor”, „cântăreț desăvârșit” cu vocea „tigrului regal” (ziarul „Rheinfels”, Germania). Este și interpret al muzicii de cameră. Repertoriul său include romane clasice, lucrări de cameră ale clasicilor muzicii occidentale, cântece napolitane, populare rusești și ucrainene.

Se poate mândri și cu o familie frumoasă. Pe soția sa, Galina, a cunoscut-o pe holurile Conservatorului din Chișinău. Alături de doamna inimii sale, care este pianistă și maestru de concert, a cântat în numeroase spectacole de cameră. Formează un cuplu trainic, iar în familia lor mereu domină dragostea, înțelegerea și armonia. „Galina venise de la Moscova, unde absolvise Conservatorul, ca ulterior să devină lector la instituția unde eram student. Aici ne-am cunoscut, plăcut, iar când s-a aprins flacăra iubirii, ne-am căsătorit. Din 1969, suntem împreună”, ne spune faimosul artist de operă.

DOI NEPOȚI ÎI POARTĂ NUMELE

Galina și Mihai Muntean sunt părinții a doi copii cu care se mândresc. Fiica Liza este stabilită în America. Cu toate că a terminat Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” și a absolvit Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, pianista a decis să studieze și medicina, este medic la o clinică renumită din New York. „Fiica mi-a dăruit un nepot, pe Mihai”.

Andrei, fiul, lucrează la Viena, în calitate de diplomat OSCE. „Fiul are doi băieți, Leon și... Mihăiță.

Ne bucurăm pentru copiii noștri care, la rândul lor, au familii frumoase”, ne povestește maestrul Mihai Muntean.

- Colaborare: M. Bieșu, P. Botezat, L. Boxan, A. Samoilă, L. Mihailova, I. Paulencu, I. Iancu, S. Șandru, V. Cortez, D. Zancu, N. Urziceanu, A Waks...

Prezentator al emisiunii *Muzicieni din trecut* la Radio Național.

- Elevi: T. Cociura, I. Macarenco, V. Drăgăniuc, A. Krivnițkaia, I. Losi la „Metropolitan” New York și Viena, M. Bujor la „Mariinski”, Sankt Petersburg, A. Cheptine la București, M. Furnică în Italia, la Chișinău - M. Bulicanu, N. Văscăuțan, I. Gîscă, A. Morari, L. Istrati, I. Macarenco, R. Picireanu, R. Hvalov.

- Înregistrări la Radio Chișinău: P. Ceaikovski, S. Rahmaninov, A. Stârcea, Șt. Neaga, N. Chiosa, V. Rotaru, V. Zagorschi, Gh. Mustea, G. Șorban, E. Doga, S. Lungul.

- Filmografie: *Concert*, Telefilm-Chișinău, 1982, *Cântă Mihail Muntean*, Telefilm-Chișinău, 1986.

- Discuri

1981-1982 - „Джакомо Пуччини. Тоска” , 1984 - „ Михаил Мунтян. Тенор”, 2011 - „Vincero!”

Grigore VIERU

ANII

Lui Mihail Muntean

*Cum nu-s anii cum sunt banii,
Să-i ții pentru frigul toamnei!
Mai mășcați, mai mărunței.
Când ți-o trebui să iei!*

*Să iei anii din pruncie,
Să mai spun vreo poezie,
Să mai dormi spre dimineață,
Să mai șezi la maica-n brață!*

*Să iei anii tinereții,
Să mângâi iubitei creții,
S-arunci banii în lumină,
Crezând că nu se termină!*

*Să mai ia din ei copiii,
Nici măcar să nu se știe,
Să dai la streini în pace,
Neștiind de i-or intoarcel!*

*Cum nu-s anii cum sunt banii,
Să-i ții pentru frigul toamnei!
Mai mășcați, mai mărunței.
Când ți-o trebui să iei!*

*Literatura și arta.
- 1983. - 1 sept. - P. 4.*

Lui Mihail Muntean

*Așa este, frate:
Răul cel mic
Când se varsă
În cel de mare,
Își pierde numele.
La Pererita și Criva se vede
Câte-un păstor mai bătrân
Strigând disperat
Prutului nostru:
„Unde alergi, omule?!”
Ciobeni tinerei
Se uită în fluier
Ca în traista cea goală.
Ceață pe vale,
Ceață în creieri.
Iar noi mai cântăm*

*Vieru, Grigore. Acum și în veac.
- Chișinău, 1997. - P. 206-207*

„Nu-mi pot imagina literatura noastră fără Ion Druță. Nu-mi pot imagina cântecul nostru popular fără Nicolae Sulac. Nu-mi pot imagina „Jocul” nostru fără Vladimir Curbet. Nu-mi pot imagina arta plastică de la noi fără Mihail Grecu. Și, desigur, nu-mi pot imagina teatrul nostru liric fără Maria Bieșu și fără Mihail Muntean”.

Grigore Vieru

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE OPERĂ ȘI BALET „INVITĂ MARIA BIEȘU”

Soliști cu renume din zece țări au urcat pe scena Teatrului Național de Operă și Balet la ediția jubiliară a festivalului „Maria Bieșu” anul 2017. Ultimul spectacol în cadrul Festivalului a fost baletul *Frumoasa din pădurea adormită* de Piotr Ceaikovski.

FESTIVALUL „CRIZANTEMA DE AUR”

Juriu: Mihai Muntean (presedinte), Gheorghe Sevcisin, Ion Dascal, Simion Duja, Olga Ciolacu, Valentina Butnaru, Ion Ciobanu, Mariana Luca, vicepresedinta Fundatiei „Crizantema de Aur” din Targoviste s.a.

FESTIVALUL CONCURS INTERNAȚIONAL „DOUĂ INIMI GEMENE”

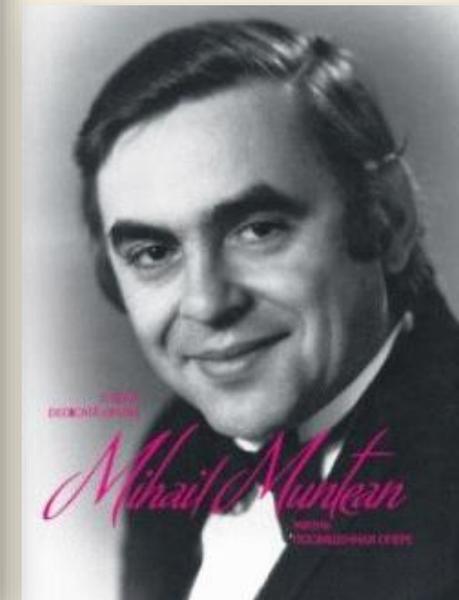
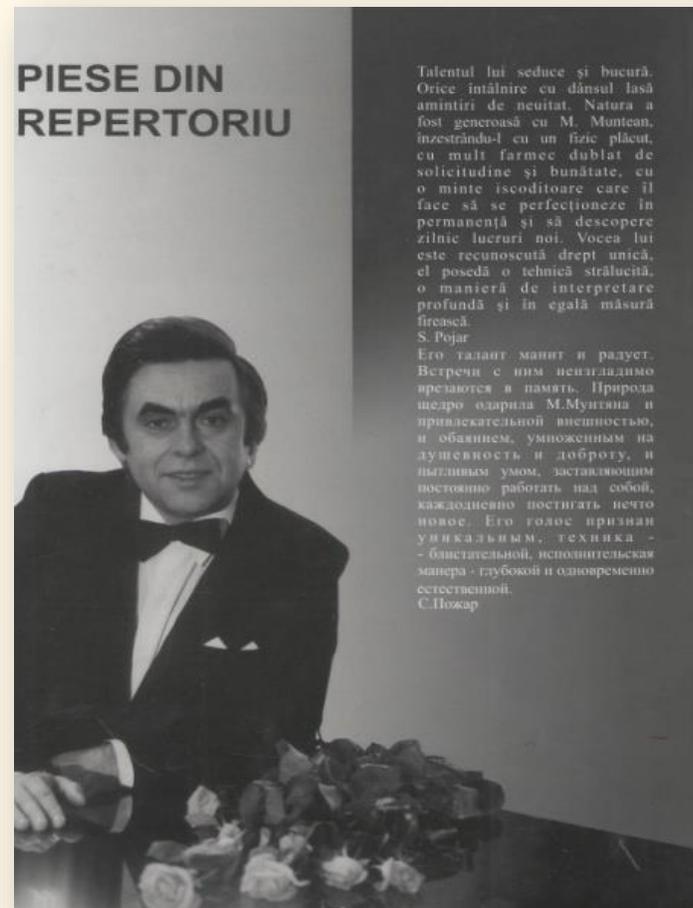
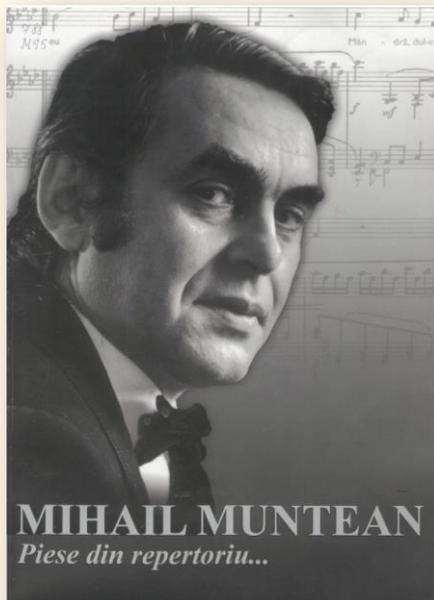
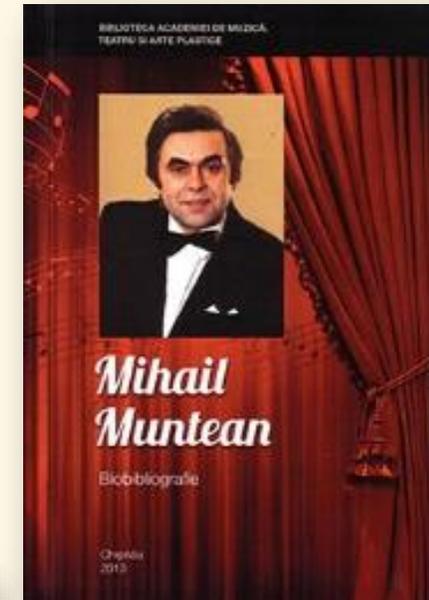

În cadrul festivității de premiere, atât președintele festivalului, Cristi Aldea-Teodorovici (fiul celor doi mari dispăruți), cât și cel al juriului, reputatul cântăreț de operă Mihai Muntean, au subliniat importanța acestui eveniment de anvergură, prin intermediul căruia muzica lui Ion Aldea-Teodorovici este promovată în mai multe țări ale lumii.

OPERA

„Mihai Munteanu a lăsat în muzică urme fosforiscente, care se văd și prin întuneric, care se văd din cosmos și care, ..., se vor vedea și de la distanțe de sute de ani”.

Nicolae Dabija

Denumirea originală: „ПИКОВАЯ ДАМА”

Libretul: Modest Ceaikovski și Piotr Ceaikovski.

După povestirea lui Alexandr Pușkin (*Dama de pică*), 1883.

Premiera mondială: 19 decembrie 1890, la *Teatrul Mariinski* din Sankt Petersburg.

Opera Națională București a fost inaugurată la 9 ianuarie 1954 cu spectacolul *Dama de pică*, de Piotr Ilici Ceaikovski, dirijat de Egizio Massini.

Premiera la Chișinău: 3 aprilie 1965, la *Teatrul Moldovenesc de Stat de Operă și Balet „A.S.Pușkin”*.

“Удивительный образ Германа создал Народный артист МССР Михаил Мунтян обладая чудесным по тембру голосом, блестящей вокальной техникой и незаурядным сценическим дарованием; артист правдиво, с большим эмоциональным зарядом “проживает” жизнь своего героя на сцене. Вся его игра отличается полной продуманностью и большой выразительностью”.

“Юность”, Россия.

Gherman - „Dama de pică” P. Ciaicovschi - M. Muntean

EVGHENI ONEGHIN

Compozitor: Piotr Ilici Ceaikovski

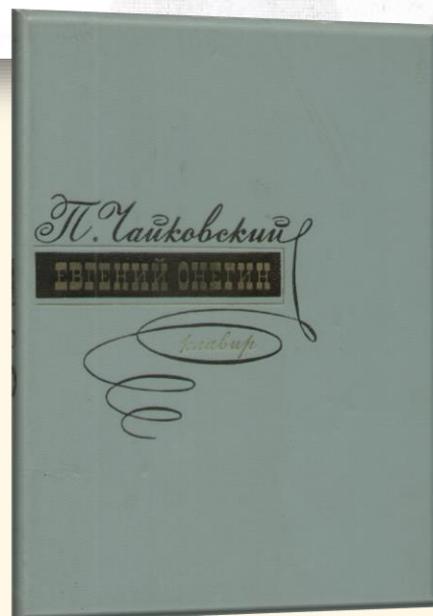
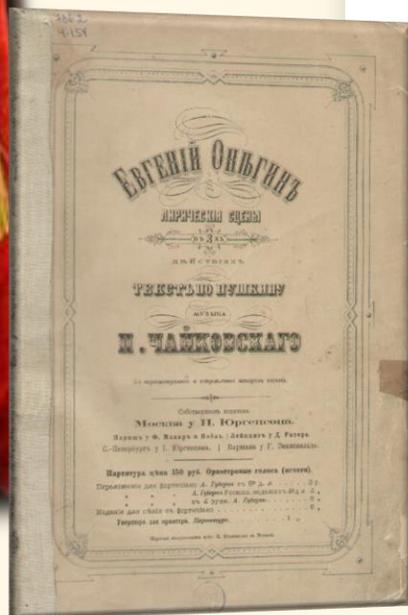
Premieră: Maly Theatre, Moscova, Rusia

Libretiști: Piotr Ilici Ceaikovski, Modest Ilyich Tchaikovsky

Chișinău: 11 februarie 1973.

“Ленский, Мунтяна - искренен, поэтичен, ясный, светлый. Простота сценического поведения, чуждая внешним эффектам, настолько искренна и убедительна, что иногда кажется, сам участвуешь в событиях, которые разворачиваются перед глазами”.

“Отечественный голос”, Болгария.

**Lenski - „Evghenii Oneghin” P. Ciaicovski -
M. Muntean, dirijor D. Goia.**

NORMA. Tragedia lirica

Compusă: 1831

Compozitor: Vincenzo Bellini

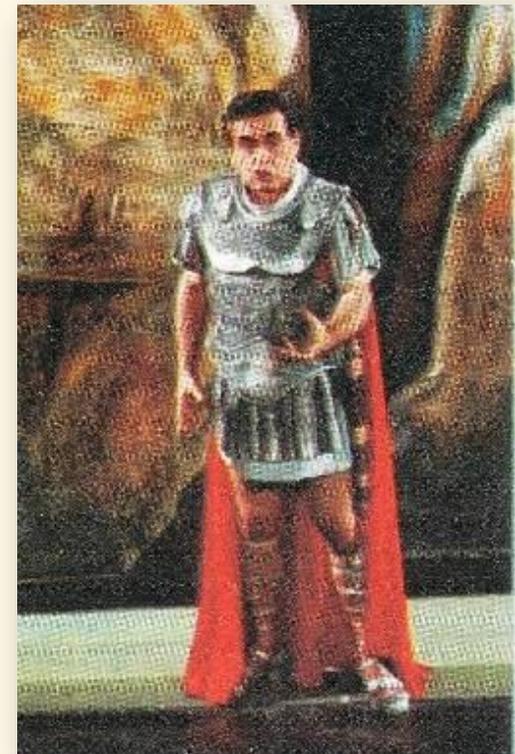
Libretist: Felice Romani

Premieră: Teatro alla Scala, Milano, Italia

Premiera la Chișinău: 16 octombrie 1975.

“Михаил Мунтян одарен счастливым умением легко и непринужденно завоевывать публику - будь то на оперном спектакле или в концертном зале. Его вдохновенная интерпретация захватывает, естественность исполнительской манеры очаровывает. Его искусство излучает сердечное тепло, волнует, доставляя радость любителям вокального искусства. На его камерных концертах отчетливо проявляется особенность, отличающая исполнительский почерк большого мастера, каким является Михаил Мунтян.”

“Независимая Молдова”.

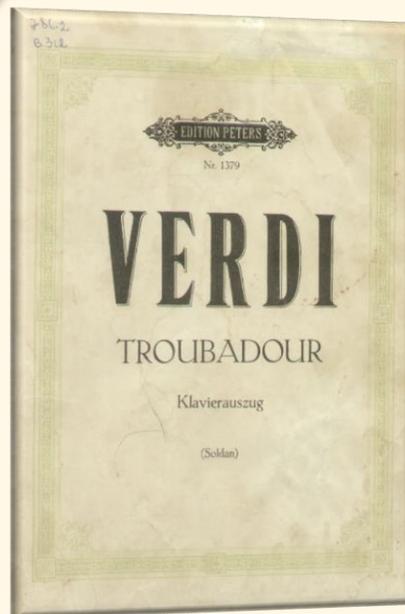
Pollion - „Norma” V. Bellini - M. Muntean

TRUBADURUL

Compozitor: Giuseppe Verdi

Premieră: 19 ianuarie 1853

Chișinău: 27 aprilie 1977

“Orice rol interpretat de cântăreț poartă însemnul ambianței măestriei vocale și scenice. Muntean e întotdeauna nou, dar neschimbat rămâne frumusețea vocii, timbrul rafinat, farmecul, impetuoșitatea cu care dezvăluie orice rol.”

“Arhanghelse”, Rusia.

“Во время гастролей Молдавского театра оперы и балета мы посетили спектакли, в которых участвует Народный артист СССР Михаил Мунтян. Впечатление, которое производит певец, незабываемое. Волнует не только его прекрасный голос, в памяти остается большое актерское дарование...”

“Вечерний Донецк”. Украина.

**Manrico - „Trubadur” G. Verdi -
M. Muntean, Azucena – T.
Aleoșina, dirijor L. Gavrilov .**

TURANDOT

Compozitori: Giacomo Puccini, Franco Alfano

Premieră: Teatro alla Scala, Milano, Italia

Libretiști: Renato Simoni, Giuseppe Adami

Chișinău: 29 aprilie 1979

“Михаил Мунтян, признанный зрелый мастер, как всегда порадовал любителей бельканто, исполнив произведения, составляющие украшение тенорового репертуара”.

“Молодежь Молдавии”, Молдова.

**Printul Calaff - „Turandot” G. Puccini -
M. Muntean, dirijor A. Mocialov.**

IOLANTA

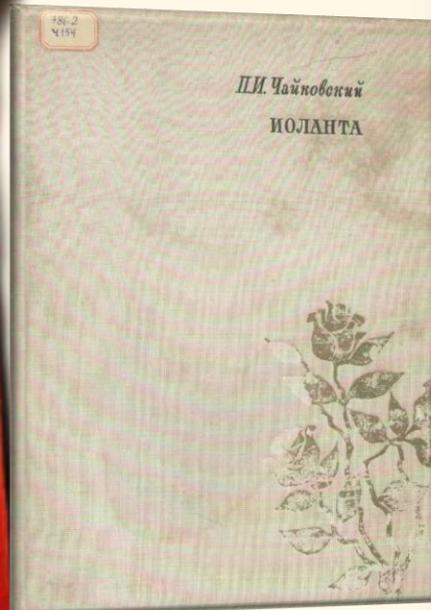
Premieră: 18 decembrie 1892

Compusă: 18 decembrie 1891

Compozitor: Piotr Ilici Ceaikovski

Libretist: Modest Ilyich Tchaikovsky

Chișinău: 15 decembrie 1979.

“При всей блистательности музыкальной группы из Молдавии все же нельзя не выделить Михаила Мунтяна. Редкий по красоте голос (певец стажировался в Италии, и итальянская школа бельканто сразу чувствуется) завораживает слушателей. Мы снова ощутили красоту русской классической оперы, особенно Чайковского; итальянские, неаполитанские серенады были вне конкуренции. Певец был готов петь еще и еще, и американские восторженные слушатели были готовы слушать его до бесконечности”.

“Минесота Дэйли Ньюс”, США.

Cavalerul Vodemon - „Iolanta” P. Ciaicovski - M. Muntean, dirijor A. Gherșfeld.

AIDA

Compozitor: Giuseppe Verdi

Libretist: Antonio Ghislanzoni

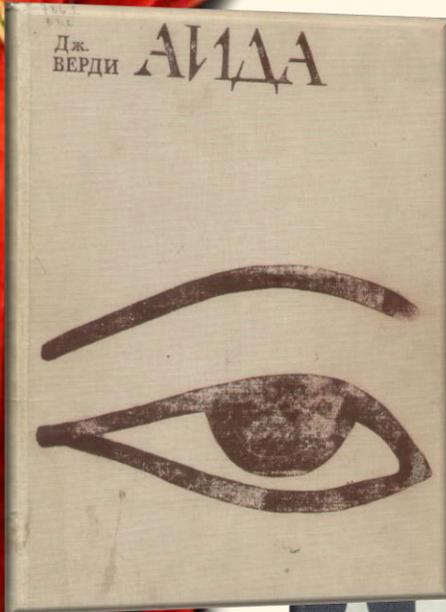
Premieră: Khedivial Opera House, Cairo, Egipt

“Богатый, разносторонний тенор Михаил Мунтян привнес лирическую ноту в программу своим исполнением оперных арий, популярных молдавских и неаполитанских мелодий, песенного искусства Чайковского и Рахманинова, и в заключении концерта - русских народных песен”.

“Дейли Экспресс”, Филиппины

La 12 octombrie 1982, sub bagheta A. Samoilă, pe scena Teatrului din Donețk, tenorul îl înfățișează pe Radames din opera Aida de G. Verdi, formând un ansamblu de excepție cu M. Bieșu, T. Alioșina, V. Bașkatov.

PAGLIACCI

Compusă: 1892

Compozitor: Ruggiero Leoncavallo

Libretist: Ruggiero Leoncavallo

Premieră: Teatro Dal Verme, Milano, Italia

Chișinău: 24 mai 1986

“Mihail Muntean cântă cu vocea unui tigru regal... E un mare artist, viguros excepțional”.
“Reinhbals”, Germania.

**Canio - „Pagliacci” R. Leoncavallo -
M. Muntean, dirijată de L. Gavrilov.**

CEA MAI MARE OPERĂ TRAGICĂ VERDIANĂ

OTELLO

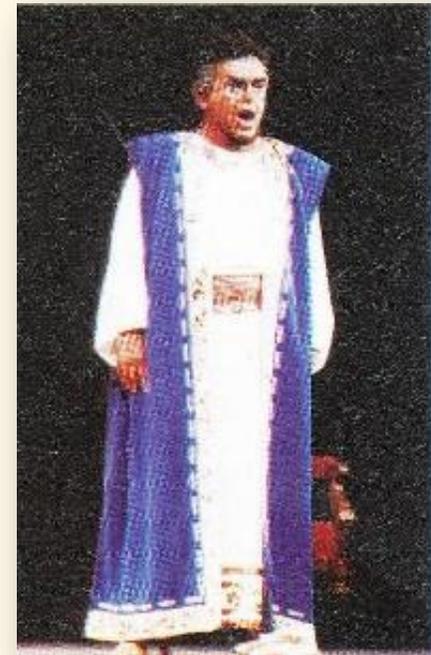
Compusă: 1887

Libretist: Arrigo Boito

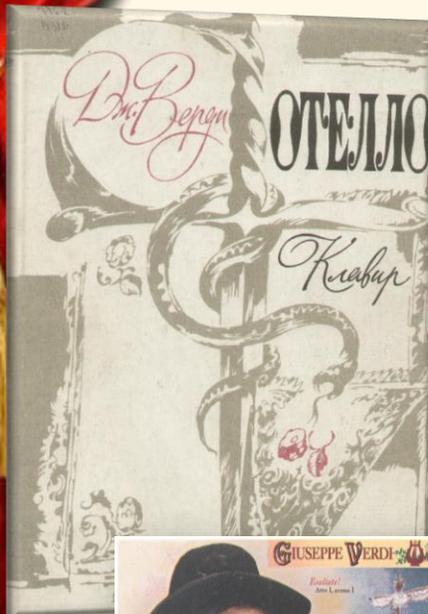
Premieră: Teatro alla Scala, Milano, Italia

Compozitori: Giuseppe Verdi, Gioachino Rossini

Chișinău: 19 iunie 1994.

Otello - „Otello” G. Verdi
– M. Muntean, dirijor G.
V. Dumănescu.

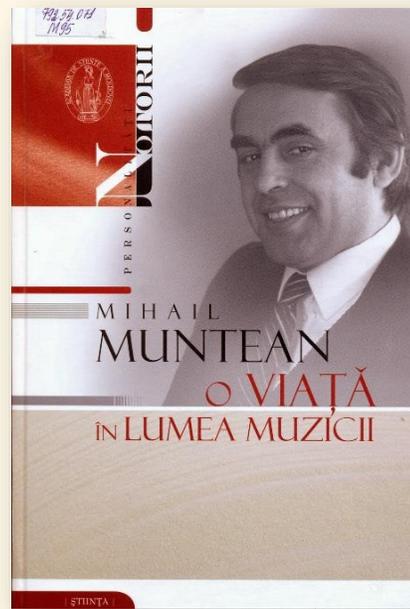

Teresa Romano,
soprană, Italia **Placido**
Domingo, tenor, Ispania

“E extraordinar talentul tenorului Mihail Muntean. El este la fel de bine și atunci când interpretează folclor (cântece moldovenești, italiene și rusești) și în repertoriul clasic. Prezența unui asemenea cântăreț aici, în America, este un mare eveniment și un cadou prețios pentru noi”.

“Kenosha News”, CIIA.

Sala cu Orgă. Chișinău. Lansarea de carte „O viață dedicată operei - M. Muntean”. Mihail Muntean este o legendă vie a Teatrului de Operă, personalitate de excepție, un exemplu al profesionalismului și dragostei pentru artă.

Volumul cuprinde pagini din biografia și creația cântărețului de operă Mihai Muntean, care pe parcursul a patru decenii de activitate a prezentat peste 1000 de spectacole, 300 dintre care în România.

„Domnia sa întruchipează personalitatea emblematică a artistului realizat pluridimensional, fiind o stea de primă mărime a Operei Naționale, un solist îndrăgit și așteptat în cele mai reductabile scene ale lumii”, a constatat Gheorghe Duca.

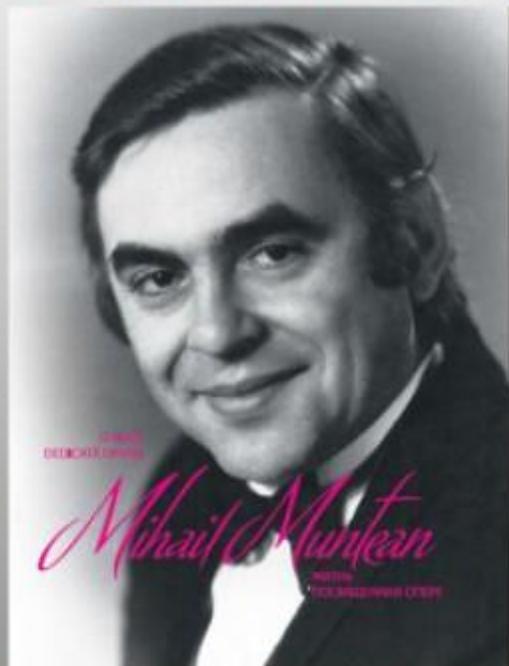
A fost lansată o carte despre cântărețul de operă Mihai Muntean . [online][citat 06 iul. 2018]. Disponibil: http://moldova-suverana.md/article/a-fost-lansat-o-carte-despre-cantreul-de-oper-mihai-munteanu_8666

O VIAŢĂ DEDICATĂ OPEREI

8 decembrie
ora 18.00

L
a
n
s
a
r
e
d
e
c
a
r
t

Aurelian DĂNILĂ
Galina COCEAROVA

cu participarea
SOLIȘTILOR OPEREI NAŢIONALE

Intrare liberă

VATRA NEAMULUI
RESTAURANT

SERATA MUZICALĂ

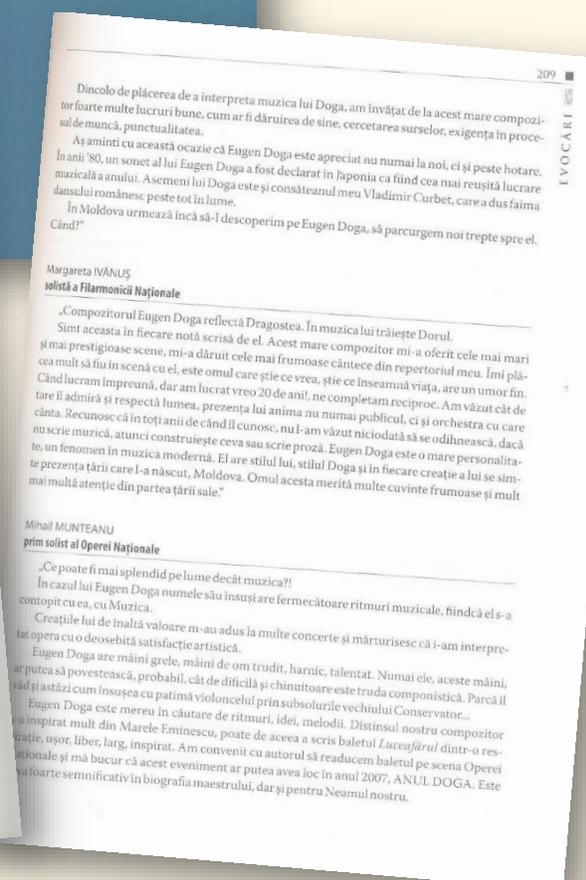
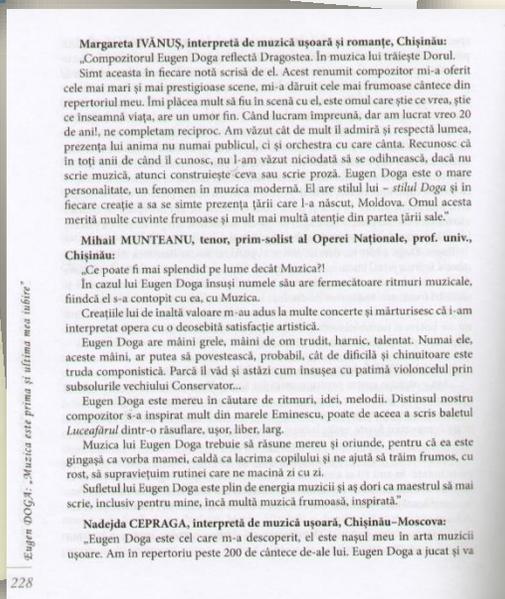
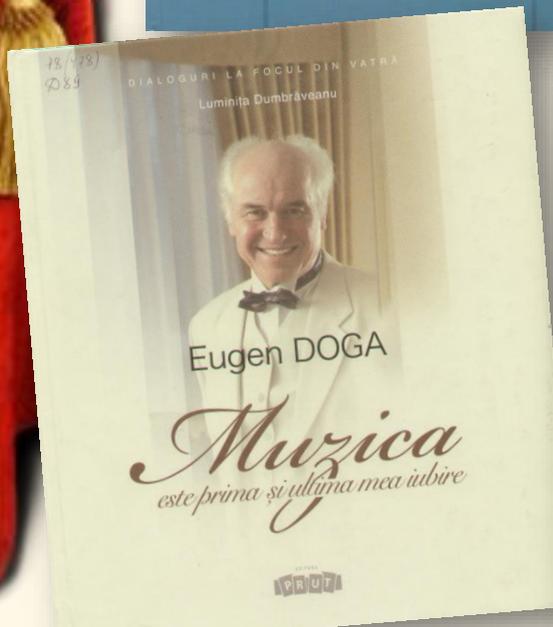
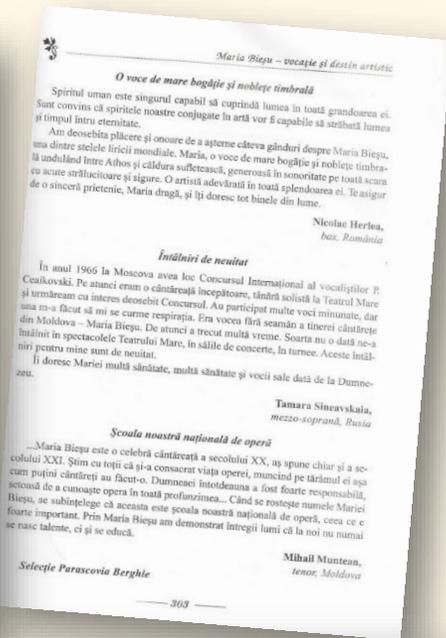
protagonist Mihai Munteanu
Sala Aristocrat Hall

18 NOIEMBRIE ÎN FIECARE VINERI ÎNCEPÂND CU ORA 19:00
REZERVĂRI LA 022226839 SAU 079414301

WWW.VATRA NEAMULUI.MD | CONTACT@VATRAFEST.COM

ARTICOLE SEMNATE ÎN CULEGERI

stă cu mine, la Chișinău, iar de când are grijă sora ei mai mică. Ce să facem cu ea, nu știm, deocamdată, dar Mihai, prin cântecul său, ne-a dat o lecție pentru toți - casa părintească, de unde ne mai privesc aievea ochii li cărând ai mamei și ai tăci, nu se vinde. Fiecare cântec al său are un mesaj etic aparte, care te înalță sufletește. Tocmai de aceea cânteccele sale se bucură de un succes deosebit.

Maria BIEȘU

***

În muzica populară de la noi, Mihai Ciobanu este un cântăreț de primă mărime, cu o profundă cultură interpretativă. Cânteccele sale bucură auzul și inima.

Este și un om de o rară omenie. Fiind o fire blândă, de o onestitate deosebită, nu l-am auzit niciodată vorbind de rău pe cineva, calitate mai rar întâlnită printre artiști. Oriunde ar cânta, se bucură de un mare succes. M-am convins de aceasta și la zilele Chișinăului la Târgoviște, unde a fost primit cu multe aplauze de către publicul de peste Prut. De câte ori îl ascult, sunt copleșit de emoție și de lacrimi, mai cu seamă când interpretează cântecul *Casa părintească nu se vinde*. Probabil, puțini interpreți din spațiul nostru prutoisistean reușesc să-i cucerească pe admiratori în felul în care o poate face Mihai. Îi prețuiesc și-l felicit din toată inima pentru succesele sale.

Mihai MUNTEANU

***

Mihai Ciobanu este un coleg la care țin mult. Are un repertoriu bogat, cântec frumos pe care le cântă frumos, așa cum numai el poate să le cânte. Îmi place că are un deosebit simț al umorului. Intotdeauna mă bucur când avem ocazia să cântăm împreună.

***
În muzica populară de la noi, Mihai Ciobanu este un cântăreț de primă mărime, cu o profundă cultură interpretativă. Cânteccele sale bucură auzul și inima.

Este și un om de o rară omenie. Fiind o fire blândă, de o onestitate deosebită, nu l-am auzit niciodată vorbind de rău pe cineva, calitate mai rar întâlnită printre artiști. Oriunde ar cânta, se bucură de un mare succes. M-am convins de aceasta și la zilele Chișinăului la Târgoviște, unde a fost primit cu multe aplauze de către publicul de peste Prut. De câte ori îl ascult, sunt copleșit de emoție și de lacrimi, mai cu seamă când interpretează cântecul *Casa părintească nu se vinde*. Probabil, puțini interpreți din spațiul nostru prutoisistean reușesc să-i cucerească pe admiratori în felul în care o poate face Mihai. Îi prețuiesc și-l felicit din toată inima pentru succesele sale.

Mihai MUNTEANU

***

Mihai Ciobanu este un coleg la care țin mult. Are un repertoriu bogat, cântec frumos pe care le cântă frumos, așa cum numai el poate să le cânte. Îmi place că are un deosebit simț al umorului. Intotdeauna mă bucur când avem ocazia să cântăm împreună.

Artistul Mihai Ciobanu s-a făcut apreciat și iubit de public nu peste noapte, dar de-a lungul anilor, ceea ce înscamnă că popularitatea sa va fi de lungă durată...

Zinaida JULEA

***

Mihai Ciobanu este, înainte de toate, un cântăreț destul de original. Modul în care adună ca o albină neectarul cântecului nostru popular este neasemuit în arealul nostru. Dispune de

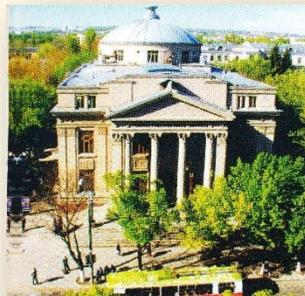
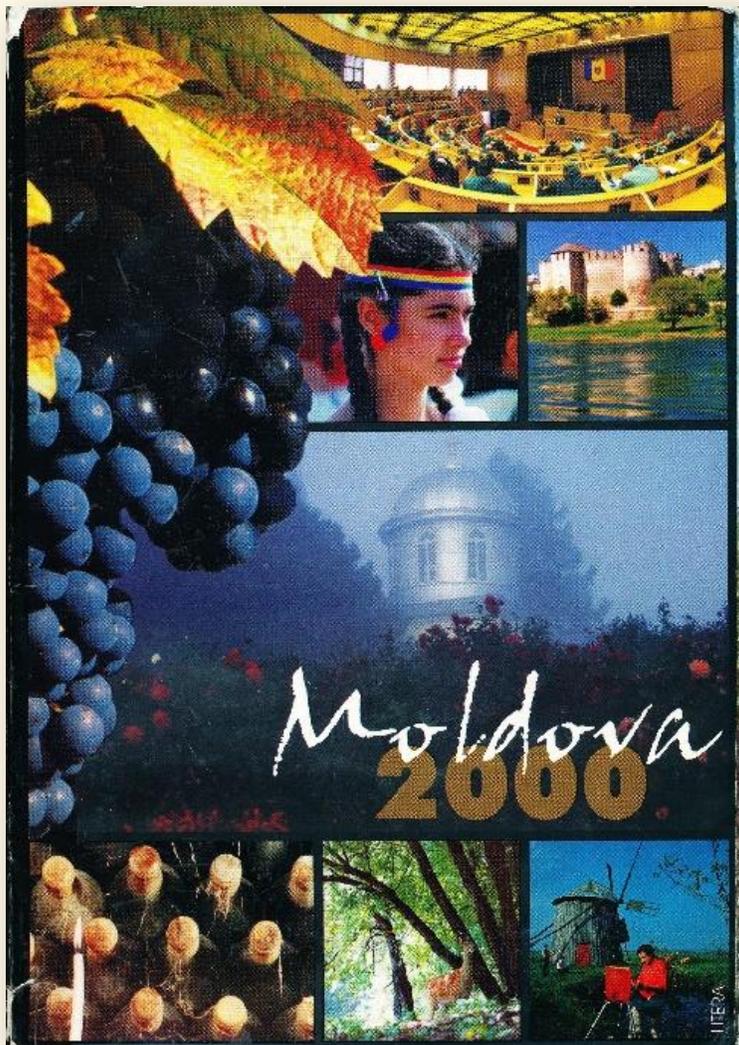
461

*Cu Vasile
Iovu, Mihai
Munteanu,
Simion Dujă
și Petre
Neamțu.
Târgoviște,
2006*

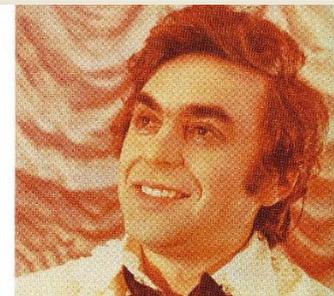

Das Gebäude des Nationaltheaters "Mihai Eminescu"
The building of the National Theatre "Mihai Eminescu"

Chişinău and other settlements have been the host of permanent dramatic and musical groups from Russia, Poland, Germany, France, Italy, Ukraine. Since the middle of the 19th c. The Romanian Theatre, traversing with great difficulties

Mihai Munteanu —
Soloist der Nationaloper
Mihai Munteanu —
soloist of the National Opera

In Tiraspol wurde im Jahre 1933 das Moldauische Staatstheater, das heutige Theater "Mihai Eminescu" aus Kischinau gegründet.

Im Jahre 1957 entstand die moldauische Theatertruppe aus Balzi, die 1970 das musikalisch-dramatische Theater "Vasile Alexandri" wurde.

1960 wurde in Kischinau von den moldauischen Absolventen der Theater- schule "E. Wachtangow" aus Moskau, das Theater "Lucafarul" gegründet, das unserer Theaterkunst einen neuen Aufschwung brachte.

Nach der Unabhängigkeitserklärung der Republik Moldau fand im Rahmen der Nationalwiederaufstandsbewegung die ästhetische Erneuerung und Belebung des Theaterlebens statt. Es wurden neue Theater ("Eugen Ionesco", "Der Lateinstamm" u.a.) gegründet.

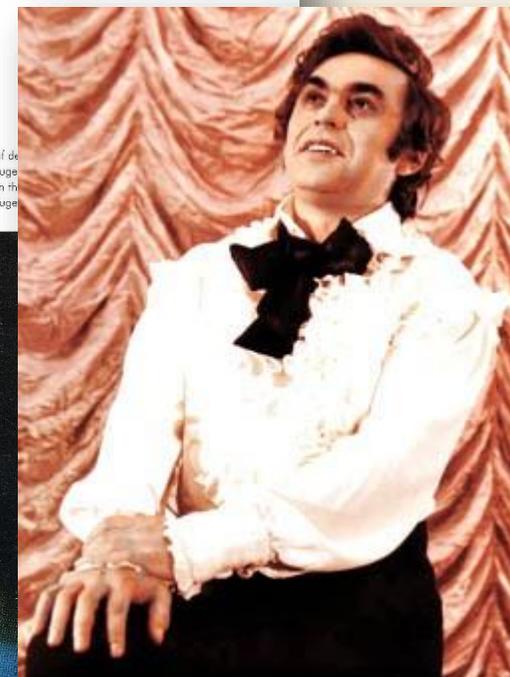
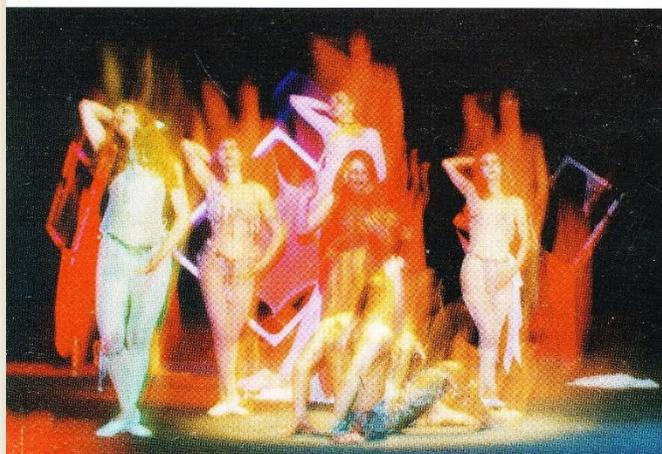
Heute gibt es in der Republik Moldau 15 Theater, unter denen 3 russische und ein gagausches Theater.
Since the first decades of the 19th c.,

the borders of the Russian Empire, has visited Basarabia with different tours. The national musical and dramatic comedies by V. Alacsandri, C. Negruzzi, B.P. Hasdeu, M. Millo were famous with the public.

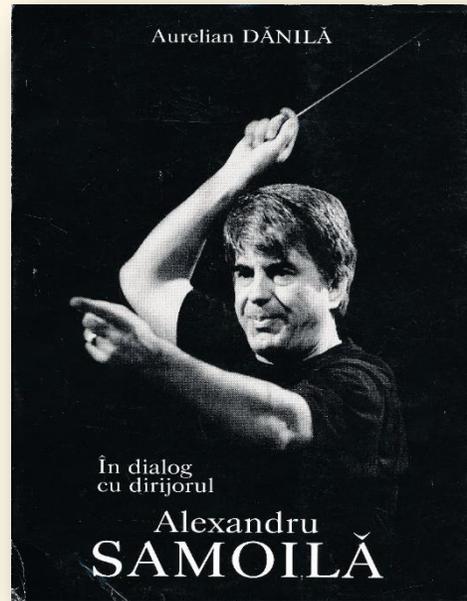
The first amateur dramatic groups appeared under the influence of the Romanian theatre.

The Popular Theatre was founded in 1920, in 1921 the Theatre was trans-

Auf der
"Eugen
On the
"Eugen

REFERINȚE CRITICE

După premiera spectacolului „Bal mascat” M. Muntean, M. Popescu, A. Samoilă și S. Ștein

Precizări la opera „Alexandru Lăpușeanu” de Gh. Mustea. A. Samoilă, Gh. Dimitriu, M. Muntean și V. Okunev

„Cavalleria rusticana” de Mascagni. M. Munten, E. Obrazțova, A. Samoilă, L. Șulga și S. Burghiu

Turneul Operei Naționale în Cernăuți. 1986

Opera muzicală românească între 1956-2000

De asemenea, a fost apreciat și B. Raisov în rolul lui Galilăi. Interpretul a înțeles profund caracterul eroului său: la prima vedere necunoscător, nepăsător, iar în esență — vicelan și setos de putere. În rolul lui Vladimir (feciorul lui Igor) au evoluat doi cântăreți: F. Anikeev și mai tânărul V. Kocinov. În general, ambii s-au prezentat destul de bine, doar că la cel de-al doilea se resimțea lipsa experienței în ceea ce privește mișcarea scenică. În rolul lui Koncakovna s-au produs L. Șulga și S. Burghiu, care au avut cronici diferite. Presa timpului îi menționa și pe actorii din rolurile episodice: V. Palăficiuc (Ovlur), M. Gilpic (Skula), I. Gheii (Eroșke).

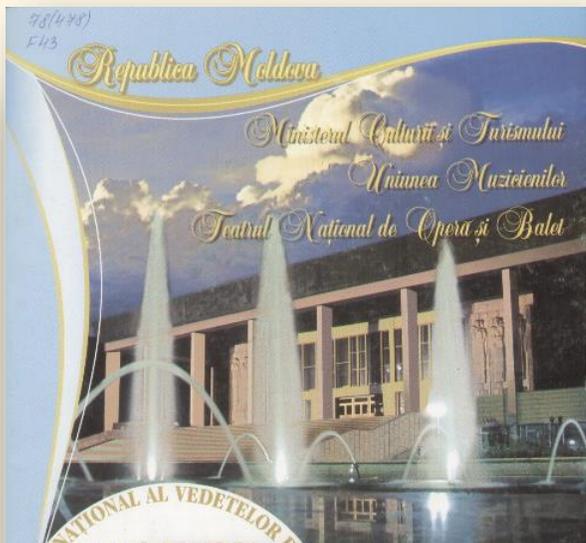
Se mai scria elogios despre evoluțiile corului (conducător V. Com-drea), iar dirijorul lui A. Mocoșovici se făceau diverse observații, în funcție de nivelul celui ca se mena articolul. Scenografului K. Lodziński i-a fost apreciată ideea și măiestria.

Premiera operii *Turandot* de G. Puccini a cunoscut un adevărat eveniment în cultura muzicală moldovenească de la sfârșitul deceniului șapte al secolului trecut. Creație nouă rat întâlnită în repertoriul teatrelor muzi-cale din Europa de Est, această dramă lirică, în care realitatea se îmbină armonios cu fantasticul, nu din întâmplare a sțons pe scena chișinăuiană. Noya montare făcea parte dintr-un program al teatrului ce-și propunea să aducă în scenă lucrări de mare valoare din clasică universală, dar foarte rar prezentate publicului. De regulă, cauza rarelor înscenări se explică prin partiturile complicate sau a unor roluri dificile și lipsa interpretelor respectivi. În cazul nostru, echipa care-și propuse lucrarea respectivă avea deja experiența pucciniiană (*Vinca, Cia-Cia-San*), dar important e că teatrul o avea pe Maria Bieșu în rolul titular — forța motrice a spectacolului.

La momentul premierii operii *Turandot*, Mihail Muntean era deja un nume bine cunoscut nu numai în Moldova, dar și în lumea muzicală din URSS. Rolul lui Calaf semnifică o receptă superioară a măiestriei sale interpretative. De asemenea un rol important — Liu — i-a fost încredințat tinerii cântărețe L. Aga (pe atunci — L. Lizogubova).

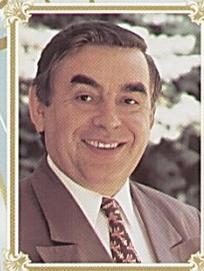
Între-o chieie umoristică de bun gust apar în scenă F. Anikeev (Altamir), B. Raisov (Ping), V. Palăficiuc (Pang), I. Gheii (Pong).

Autorii spectacolului — regizorul E. Pletco, dirijorul A. Mocoșovici, scenograful A. Okuni — au depus tot efortul, dar și talentul, pentru a prezenta publicului o lucrare inspirată, cu o echipă de interpreți care au făcut față partiturii pucciniene.

INVITĂ MARIA BIEȘU

***

Окончил Кишиневский институт искусств им. Г. Музическу по классу сольного пения. С 1971 года солист Национальной оперы. В 1977-1978 гг. стажировался в театре «Ла Скала» (Милан, Италия).

В его репертуаре практически все ведущие партии драматического тенора из произведений мировой оперной классики и современных композиторов: Дж. Верди, Дж. Пуччини, Ж. Бизе, В. Беллини, П. Чайковского, Г. Няги и др.

Богатые природные данные, красивый голос, тонкая музыкальность, высокое актёрское мастерство — всё это позволило М. Мунтяну завоевать признание не только в Молдове, но и за рубежом. Удостоин почётного звания Народного артиста Молдовы. Лауреат Государственной премии, Кавалер Ордена Республики.

Гастроли: США, Израиль, Россия, Украина, Япония, Бельгия, Дания, Франция, Германия, Австрия, Великобритания.

***

He graduated from the Chishinau Institute of Arts as a singer. Since 1971 he works at the National Opera. In 1977-78 he perfected his singing skill at La Scala Theatre/Milan, Italy.

His repertoire includes in fact all the leading parts of the dramatic tenor in the operas by classical and contemporary composers as G. Verdi, F. Cilea, G. Rossini, V. Bellini, P. Tchaikovsky, G. Neaga and others. Rich natural qualities, beautiful timbre of his voice, perfect vocal skill, fine musicality, high dramatic mastership -all this allowed M. Muntean to win recognition not only in Moldova, but also in the ex-USSR republics and in foreign countries.

Guest performances and tours: USA, Japon, Israel, Belgium, Denmark, France, Germany, Austria, Italy, Switzerland etc.

He is Peoples Artist and State Prize winner.

Окончил Кишиневский институт искусств по классу сольного пения. С 1971 года работает в Национальной Опере г. Кишинэу. Стажировался в театре „Ла Скала” в 1977-78 г.

В его репертуаре практически все ведущие партии драматического тенора из произведений мировой оперной классики и современных композиторов: Дж. Верди, Ф. Чилеа, Дж. Пуччини, Ж. Бизе, В. Беллини, П. Чайковского и др.

Богатые природные данные, красивый голос, тонкая музыкальность, высокое актёрское мастерство — всё это позволило М. Мунтяну завоевать признание не только в Молдове, но и в других странах. Ведет активную и успешную педагогическую деятельность. Народный артист, лауреат Государственной премии, кавалер „Ордена Республики”.

Гастроли: США, Япония, Израиль, Бельгия, Дания, Франция, Германия, Австрия, Великобритания.

He graduated from the Chishinau institute of Arts as a solo singer. Since 1971 he works at the Chishinau Opera and Ballet theater. In 1977 he perfected his singing skill at La Scala theater (Milan, Italy).

His repertoire includes in fact all the leading parts of the dramatic tenor in the operas by classical and contemporary composers as G. Verdi, F. Cilea, G. Puccini, V. Bellini, P. Tchaikovsky and others.

Rich natural qualities, beautiful timbre of his voice, perfect vocal skill, fine musicality, high dramatic mastership all this allowed M. Muntean to win recognition not only in Moldova, but also in the ex-USSR republics and in many foreign countries. Guest performances and tours: USA, Japan, Israel, Belgium, Denmark, France, Germany, Austria, Switzerland etc.

Tamara Mahacov - maestru de concert (Moldova)

Михаил Мунтян
(хроника творческого пути)

Если и правы те, кто поклоняется «его величеству Случаю», то творческая судьба Михаила Мунтяна могла бы послужить им весьма веским аргументом. Никогда не думал скромный крестьянский парнишка, приехавший в 1960 году из бричанского села Дрепкауца* в Кишинев и намеревавшийся поступить после окончания

* Поселок Бричаны находится на севере Молдавии.

льной
дядит
одной
ним и
инное
гован,
жего
кстри-
Эта
одляя,
Полн-
имен-
воля-
буду-
ты, се

средней школы в университет, что судьбою ему предназначено стать артистом оперной сцены. То есть артистом он уже был — был им от природы: обладал звучным, красивого тембра голосом, хорошим музыкальным слухом, пристрастием к народной песне и, благодаря этому, охотно и много пел в школьной самодеятельности. Но это было, так сказать, для души, в свое удовольствие, без всяких мыслей о возможности стать профессиональным артистом.

И вот — Кишинев. Идет по улице Пирогова, проходит мимо здания, которое горожане именовали консерваторией, решает зайти и посмотреть, что это такое «консерватория» (тогда она уже называлась Институтом искусств, но в обиходе продолжала оставаться «консерваторией»). Оказавшись в помещении, услышал, как распеваются нынешние и будущие студенты-вокалисты. И подумал: а что, если и попробую здесь спеть...

М. Мунтяну повезло: он был зачислен в класс сольного пения. Началась серьезная, профессиональная учеба, настойчивое овладение основами музыкальной науки и певческого мастерства. Прошло два года. Нелегкими они были для молодого певца. Вместо радостного, «натурального» пения без усилий и забот пришлось задушивать над каждым звуком, каждой фразой; вместо шумного успеха на самодеятельной эстраде наступили напряженные студенческие будни. И чем труднее давались первые шаги певческой науки, тем упорнее, настойчивее была работа. А тут подошел срок армейской службы, и учебу пришлось прервать на целых четыре года. Но чем дольше длилась «разлука» с консерваторией, тем сильнее была тяга к ней*.

И вот служба окончена, можно снова заняться любимым делом. Вернувшись в Кишинев, М. Мунтян вновь окупился в студенческую жизнь. Его наставником стал прекрасный невец и педагог Н. И. Дидученко, много лет выступавший на сцене Одесской оперы. По классу камерного пения М. Мунтяна вел А. Г. Стырча — талантливый композитор, разносторонне образованный и эру-

* М. Мунтян служил на флоте и в годы службы активно участвовал во флотской самодеятельности. Много лет спустя побывав по приглашению командования в своей части, он узнал, что в этом же подразделении служил Василий Шукшин. В части имеется музей: рядом с портретом выдающегося советского писателя и киноактера висит фотография известного молдавского певца.

М. Мунтян

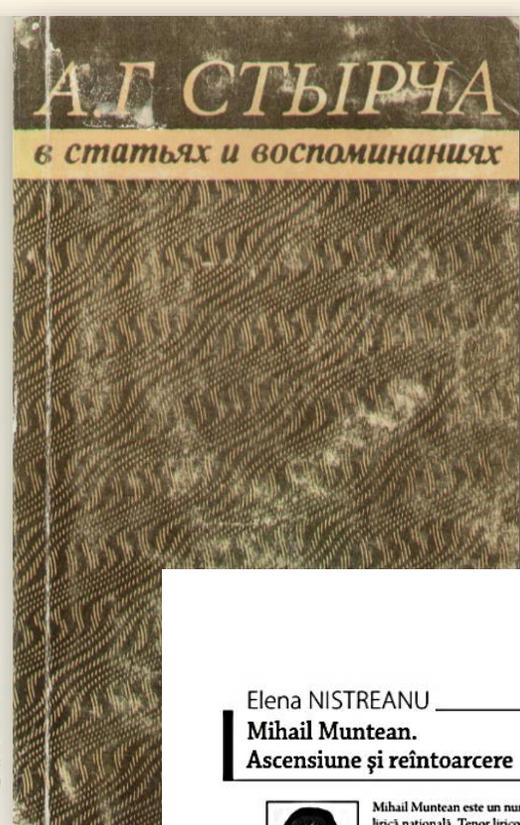
УЧИТЕЛЬ

Мне посчастливилось заниматься в классе Алексея Георгиевича сначала по камерному пению, а последний год моих занятий в институте искусств и по специальности. Своей глубокой интеллигентностью он покорял сразу.

Алексей Георгиевич был очень внимателен к каждому студенту своего класса, где всегда царил дружеская творческая атмосфера. Я не помню, чтобы Алексей Георгиевич когда-нибудь повышал голос на студента. К каждому он относился глубоко индивидуально, предлагал вокальные упражнения, соответствующие возможностям студента и только те упражнения, которые подходили данному голосу.

На уроках Алексея Георгиевича всегда хотелось петь. Даже если порой не было соответствующего настроения, через несколько минут урока забывались все неприятности, не существовало ничего, кроме музыки, — так он умел увлечь студентов.

Мне на всю жизнь запомнилось его отношение к музыкальному произведению. Очень кропотливо, буквально по одному такту, по одной ноте разбирал Алексей Георгиевич музыкальное сочинение, тщательно анализировал текст, его смысловую и образную сущность. Ярко и доходчиво объяснял он всегда то, о чем идет речь в разучиваемом романсе или арии. Останавливался на том, что было

Elena NISTREANU
Mihail Muntean.
Ascensiune și reîntoarcere

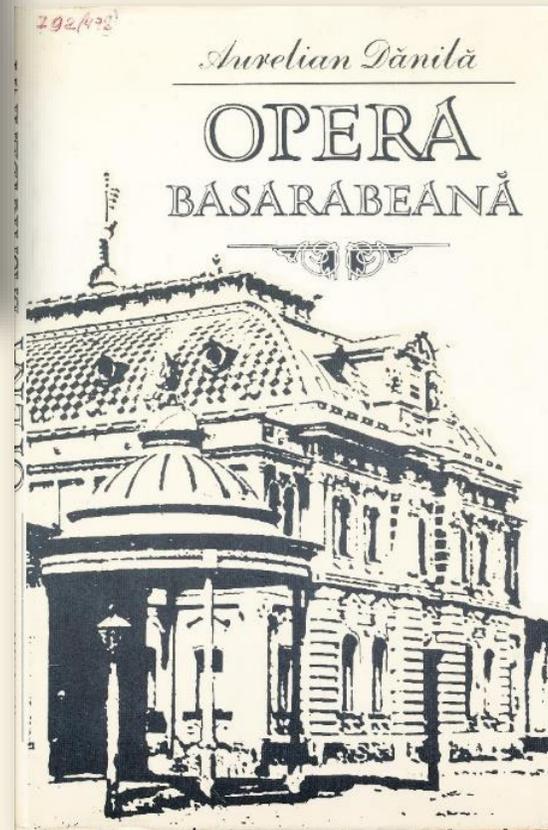
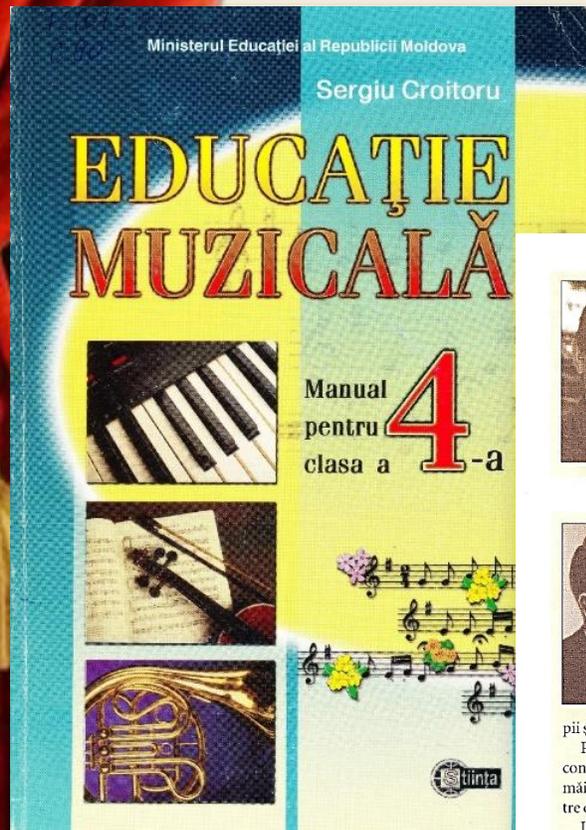
E.N. — drd., lector asistent universitar la Catedra canto academic, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău. Profesor de canto în Liceul Teatral orașenesc, Chișinău.

Mihail Muntean este un nume notoriu pentru arta lirică națională. Tenor lirico-dramatic cu un diapazon larg și o voce catifelată, Mihail Muntean este cunoscut de melomanii din Moldova, dar și de ascultătorii exigenți din alte țări. Publicul din diverse culturi ale lumii apreciază personalitatea artistului, profunzimea și suplețea interpretărilor sale.

Pe parcursul carierei, Mihail Muntean devine familiar mai întâi în mediul meloman autohton, susținând spectacole la Edineț, Bălți, Râbnita, Bender și alte localități. Apoi se remarcă în țările vecine, cucerind publicul prin personalitatea vocii sale în Ucraina (Cernăuți, Odesa, Donețk), România (București, Iași, Timișoara, Cluj, Craiova, Constanța), Rusia (Moscova, Sankt Petersburg, Perm, Kazani, Murmansk, Arhanghelsk). În sfârșit, evoluează pe cele mai prestigioase scene din Anglia, Italia, Spania, Portugalia, Ungaria, Germania, Austria, Elveția, Olanda, Viena, SUA.

Născut la 15 august 1943 în satul Criva, jud. Hotin (azi raional Eriçeni), își începe formarea muzicală sub influența părinților, cu o sensibilitate deosebită pentru acest domeniu artistic. — Elizaveta și Ion Muntean.

La 17 ani este admis la Conservatorul din Chișinău, la clasa de canto academic a profesorului S. Oskolkov. Inițial, vocea proaspătului student a fost apreciată în mod eronat ca fiind bariton. Destinul intervine apoi cu alte surprize: este înrolat în armată. Între timp, S. Oskolkov părăsește Moldova. La Conservatorul din Chișinău este angajat marele cântăreț și dascăl Nicolae Diducenco, care constată că Mihail

Cântărețul Mihail Munteanu

Artistul poporului Mihail Munteanu este unul dintre cântăreții de seamă ai operei naționale. Calitățile vocale dintre cele mai bogate, artistismul și farmecul interior, diapazonul larg, de un timbru scilpitor al vocii îi îngăduie să realizeze cu succes cele mai complicate roluri. „Mihail Munteanu a frapat spectatorii prin vocea sa fermecătoare”, menționa un ziar din Dăneștii de Jos.

Cantata Luci, soare, luci de Tudor Chiriac

Unul dintre reprezentanții remarcabili ai muzicii contemporane naționale este compozitorul Tudor Chiriac. Printre cele mai cunoscute creații ale sale se înscriu suita Pe-un picior de plai pentru nai, țambal, taragot și orchestra simfonică, ciclul vocal Închinări, Simfonia concertată pentru vioară și orchestra simfonică, cantata Luci, soare, luci pentru corul de copii și orchestra simfonică, piesa Doinaștii etc.

Poemul Miorita pentru voce și orgă a fost menționat în cadrul unui concurs internațional, care a avut loc la Paris. Prin forța inspirației și măiestria realizării Miorita lui T. Chiriac constituie la ora actuală una dintre culmile muzicii naționale.

La baza cantatei Luci, soare, luci stau poeziile lui Gr. Vieru: „Nucul”, „Veverița”, „Doina rîndunicii”, „Seara”, „Dimineața”, „Limba noastră”. Melodiile cîntecelor sînt pline de expresivitate. În ele sesizăm dragostea înflăcărată de frumusețile plaiului.

EXPLICAȚII

• Cantata este o compoziție vocal-instrumentală compusă din mai multe părți, destinată pentru soliști și orchestră sau pentru soliști, cor și orchestră.

Artiștii basarabeni, formați în perioada interbelică, au adus o contribuție considerabilă la fondarea și evoluția teatrului liric actual. Cu toate acestea, până în prezent nu s-a făcut nici un studiu al operei basarabene. Restricțiile ideologice au făcut imposibilă cercetarea documentelor și a presei perioadei respective, atât în Moldova, cât și în România. Iată de ce au apărut doar articole sporadice, lucrări de ordin general, inserând date sumare. Inesă din lipsa materialelor necesare, ele conțin multe inexactități.

De menționat faptul că și despre Teatrul de Operă actual, deși aparține celor mai valoroase realizări ale culturii moldovenești, e scris foarte puțin.

În multe țări ale lumii, reprezentațiile Operei Naționale au loc cu un succes statornic, care atestă înaltele calități artistice atât ale trupelor de operă, cât și ale celei de balet. Totuși, dacă despre balet s-a mai scris până acum și într-o oarecare măsură poate fi prezentată istoria dezvoltării sale, teatrul de operă rămâne încă în afara sferei de atenție a cercetătorilor. Au apărut, periodic, doar lucrări dedicate creației celor mai cunoscuți actori-cântăreți, originari din Basarabia, inclusiv celor care și-au legat activitatea artistică de teatre din alte țări. S-a scris câte ceva și despre soliștii Operei moldovenești din anii 50—90: Tamara Alioșina, Polina Botezat, Ludmila Erofeeva, Valentina Savițkai, Nicolai Bașciov, Mihail Munteanu, Boris Raisov ș. a. Au fost publicate două monografii consacrate Mariei Bieșu, cea mai mare cântăreață din a doua jumătate a secolului nostru.

Istoria Teatrului de Operă a fost relevată doar pe scurt în broșuri, cu ocazia unor date importante, aniversării unor sărbători etc. Dar, dacă din acestea poți afla, fie și pe scurt, despre evenimentele artei de operă contemporane autoarelor, etapele timpurii sunt prezentate fragmentar și contradictoriu.

Importanța cărții lui Aurelian Dănilă constă în faptul că autorul, pentru prima dată, propune o versiune argumentată despre locul și rolul operei basarabene ca parte integrantă a procesului artistic european.

RESURSE ELECTRONICE

1. <http://primo.libuniv.md/>
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Munteanu
3. <https://moldovenii.md/md/people/477>
4. https://www.prime.md/ro/o-viata-dedicata-operei---mihai-munteanu-o-carte-despre-un-mare-talent-al-neamului_14666.html
5. http://www.asm.md/index.php?go=noutati_detalii&n=6497&new_language=0
6. http://moldova-suverana.md/article/a-fost-lansat-o-carte-despre-cntreul-de-oper-mihai-munteanu_8666
7. http://arhiva.vipmagazin.md/profil/Mihai_Munteanu._Cel_mai_bun_Canio_al
8. <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/08/15/munteanu-mihai-cintaret-2/>
9. <http://apropomagazin.md/2013/10/01/mihai-munteanu-intr-un-moment-de-sinceritate-%E2%80%9Ene-pravalim-intr-o-mocirla-de-interese-%C8%99i>
10. <http://nationalopera.md/?l=ro&a=29&i=124>
11. <https://orasulmeuchisinou.wordpress.com/2016/01/11/mihail-muntean-o-viata-dedicata-operei/>
12. <http://amtap.md/wp-content/uploads/2017/12/Biobibliografie-Muntean-Mihail-.pdf>
13. <https://www.timpul.md/articol/omul-saptamanii--mihai-munteanu-cantaret-de-opera-36209.html>

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB:
http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab;
- *A fost lansată o carte despre cântărețul de operă Mihai Muntean*. [online][citată 06 iul. 2018]. Disponibil: http://moldova-suverana.md/article/a-fost-lansat-o-carte-despre-cantreul-de-oper-mihai-munteanu_8666
- BUGNEAC, Xenia. *Mihail Muntean - despre împărăția operei și ascensiunea în artă*. [online][citată 06 iul. 2018]. Disponibil: <http://splendid-magazine.md/mihail-muntean-despre-imparatia-operei-si-ascensiunea-in-arta>.
- **Mihail Muntean** : Biobibliografie ; alcăt.: V. Nechiforeac, S. Teodor, I. Scorpan. Chișinău: AMTAP, 2013. 175 p. ISBN 978-9975-9886-5-0. [online][citată 06 iul. 2018]. Disponibil: <http://amtap.md/biblioteca/publicatiile-bibliotecii-2/biobibliografii/>
- *Munteanu Mihai, cântăreț*. [online][citată 06 iul. 2018]. Disponibil: <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/08/15/munteanu-mihai-cintaret-2>
- NEGRU, Lena. *Mihai Munteanu, într-un moment de sinceritate: „Ne prăvălim într-o mocirlă de interes și minciuni”*. [online][citată 23 iun. 2018]. Disponibil: <http://apropomagazin.md/2013/10/01/mihai-munteanu-intr-un-moment->
- NISTREANU, Elena. *Mihail Muntean. Ascensiune și reîntoarcere* [online][citată 23 iun. 2018]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Mihail%20Muntean%20205_208.pdf

Realizare: Elena ȚURCAN

Redactor: Elena HARCONIȚA

Coordonator: Valentina TOPALO

Design: Silvia CIOBANU

**BȘ USARB. Serviciul Comunicarea Colecțiilor.
Programe Infodocumentare. Marketing**

2018